

Ilejo budisti po podedovanih verskih predpisih. Tamkaj še živi zelo mnogo Kitajcev v izobilju ter dostojanstvu. Ti ljudje še lahko tudi danes prinašajo bogate darove svojim bogovom.

Pisec naslednjih vrst je spoznal v Pinangu kitajskega svečenika, ki mu je obljubil, da ga bo vzel seboj, ko bo šel vršiti službo v svetišče. Drugovercem je namreč prepovedano, prestopiti prag budističnega templja. Med palmami, kakor dve uri od Pinanga, prav ob robu džungle, se dviga na višini slovito kačeje svetišče, ki spada med najbolj znamenite stavbe vzhodne Azije.

Pred in v templu.

Daleč naokrog ni bilo videti žive duše, samo ob kamenitih vratih svete zgradbe je bilo vse polno razcapanih beračev, ki so vpili iz polnih grl. Bili so gobavci, katerim prepoveduje budistična vera, da bi bili v svetišču skupaj z drugimi verniki. Njihovo zatočišče je bližina templja, v katerega pa ne smejo. Tamkaj životarijo od miloščine in čakajo v molitvah, da bi jim njihovo božanstvo Buda podaril zopet ljubo zdravje, — Stopila sva v prostor, v katerem je vladal kletni hlad. Moj spremljevalec je bil tih. Prvi pogled v svetišče me je razočaral. Pričakoval sem nekaj izrednega, a nisem mogel izslediti pravičesar posebnega. Okrogla dvorana brez vsakih okraskov. Mrtvi, nelepki kipi brez umetniškega okusa na podstavkih.

Presenečenje.

Iz glavne dvorane me je popeljal Kitajec po kamenitem hodniku do skrivnostnih vrat. Spremljevalec me je prijel za roko in me vodil skozi vrata. V eni roki je držal svetilko in je korakal naprej. Pot je vodila od ene stopnice do druge. Že sem mislil, da me je zvabil Kitajec v past, ko sva po teku dobre ure prikorakala na konec zaduhlega hodnika. Kar sem pa sedaj zagledal v polni solnčni svetlobi, je presegalo daleč moje pričakovanje. Znašel sem se v ogromnem prostoru, ki je bil oprem-

ljen z vsemi vzhodnimi dragocenostmi. Tukaj so stali mogočni Budovi kipi, osvitljeni od svetilk. Ko sem prestavil pogled od božanstvenih kipov na zemljo, me je spreletela groza po celem telesu. Na stotine zelenih kač je lazilo po tleh. Že sem hotel pobegniti pred golažnijo, ko me prime spremljevalec za roko in mi prične razlagati, da naj se le pomirim. Kače so presvete, da bi se — spozabile nad človekom.

Zelene kače, o kojih svetosti so prepričani Kitajci, imajo posebne lastnosti, s katerimi jih je odlikoval Buda. Svete kače, ki spravljajo v nasprotju z drugimi žive mladiče na svet, zapustijo vsak večer svetišče, a se zjutraj zopet povrnejo. Ker živali človeku niso nevarne, ji iskati tozadevni vzrok v dejstvu, da so se po dolgem bivanju v templu povsem navadile na ljudi, ki jih tudi preživljajo.

Slednjič me je popeljal svečenik pred ogromen zaboj, v katerem hranijo pod steklom orjaško kačo, ki bi naj bila stara 500 let. Duhovnik je trdil, da je ta kača že gotovo požrla 1000 ljudi. Predno so Angleži odločno prepovedali človeške žrtve, so hranili to pošast z ljudmi.

Na moje vprašanje, kaj da sedaj dajejo kači, mi je odgovoril: »Vsak mesec enega kostruna in enega teleta.« Krmljenje orjaške kače tvori poseben svečan obred, kateremu prisostvujejo vsi duhovniki svetišča in opravljajo posebne ter dolgotrajne molitve, da zver boljše prebavlja.

Nato se je odstranil moj dosedanji spremljevalec in me je predal drugemu duhovniku, ki me je odvedel iz kačjega templja po bogznaj koliko hodnikov na prosto.

Slovenjgradec. (Naše štajerske planine.) Z vsem vznesejem in mladostno ljubeznijo sem opisoval nekoč slovenjgraški okraj, občudoval tiho mogočnost doline ob Dravi ter temnega Pohorja in se ogreval za planinsko domačnost gornjegrajskega okraja. Mrzla stvarnost življenja mi je vendar velevala seliti se iz okraja v okraj. In našel sem mogoče marsikje večjo lepoto narave in večjo živahnost življenja in vedrino, in pozabil bi bil že skoraj v svoji mladostni lahkomišelnosti na resnost in veličastje štajerskih planin. Slučaj je vendar hotel, da sem se po dolgih letih, dokaj odtujen vrnil v metropolo naših štajerskih planin, v Slovenjgradec. Nisem našel več tega, kar sem nekoč ljubil in občudoval. Toda našel sem resne in zveste ter z vso dušo v zemlji zasidrane gospodarje in našel sem ob prelestni jeseni tudi nekdanje sanje svoje. Ob zasneženih belih Urški gori, ob živahnem, planinskem Razboru ter v prelestju pestrih, solnčnih bukovih logov Mislinjske in Šaleške

doline. Nedelja je. Oopoldne. Toplo jesensko solnce lije na Urško goro in na pogorja, vsa zakopana v belem snegu ter ogreva v vsej pestrosti tiho zasanjano Mislinjsko dolino. Sprehajam se ob kolodvoru ter čakam na vlak. Drug za drugim zazvonijo opoldanski zvonovi, ubrani zvon v mestu, zamolkli in mogočni v Starem trgu ter mladostno-vedri na Holmcu, in zdi se mi, ko odhajam, ko vstopam v vlak, da sem izgubil nekaj neizrecno lepega, dobrega in dragega, kar se ne povrne nikdar več. F. Wernig.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Žalostno so zapeli dne 10. t. m. naši trojiški zvonovi. Naznanjali so iz visokih lin, da nas je za vedno zapustila naša sofaranka posestnica Terezija Holc. To leto ji je pač prineslo samo trpljenje in neizprosno bolezen. A ona ni obupala! V molitvi je iskala tolažbo, rožni venec ji je bil zvest tovariš dolgih 71 let. Preko 40 let je bila v družbi III. reda. Njene hčerke so ji lajšale zadnje dni življenja s tolažilnimi besedami in iskale za njo pomoči pri zdravnikih, a zaman! Bela žena je zamahnila s svojo koščeno roko in z ostro koso prerezala zadnjo nitko. Življenje je ugasnilo mirno, kakor bi se utrnila sveča. Kako je bila priljubljena.

pilot premagal strah in se spustil srečno na cilju v Wau na tla. Po pristanku so ugotovili, da so bile njegove grozne spremljevalke velike, a povsem nestrupe in nenevarne kače. V noči pred poletom je deževalo in so klezle kače v pokrit aeroplan na letališču.

Iskalci zdravila proti revmatizmu.

Iz Londona je na potu v Indijo štiričlanska ekspedicija. Četvrtica hoče poiskati rastlino, koje sok tvori edino uspešno zdravilo proti revmatizmu. Ekspediciji načeljuje Frederick Ramshaw, ki je Indijo že prepotoval in je naletel na to redko rastlino na Nilgeri pobočju y južni Indiji.

Stala sva pred njim molče in ganjena. Stari mož je dvignil glavo.

»Ali nisem stari Grčar? Ali morebiti sploh nisem Grčar?« Gledal naju je z blodnimi očmi.

»Stari Grčar ste, seveda ste!«

»Starega Grčarja pa vendar ljudje poznajo. Zakaj so ga torej dali zapreti?«

Zastokal je.

»Gospod sodnik pravi — da sem jaz storil tisto!«

Bil je shujšan in slab.

Vprašal sem paznika, če je dovoljeno, storiti kaj za Grčarja, da se mu izboljša hrana. Rekel je: »Dokler je še v preiskovalnem zaporu, lahko; pojdite v pisarno.«

»Če bi mi hoteli darovati malo tobaka za žvečenje in njuhanje, bi mi storili dobroto.«

Obljubil sem mu. Deset minut je hitro poteklo.

Grčar je še vprašal:

»Kako — kako pa je kaj doma?«

»Po navadi.«

»Vse — vse že lepo zeleno?«

»Vse, Grčar.«

Tedaj je začel kričati.

»Z vama pojdem! Z vama pojdem!«

Paznik naju je potisnil skozi vrata. Ključavnica je zaškripala; slišala sva, kako je stari Grčar kričal, ko sva bila že na koncu dolgega hodnika.

Prišel je maj. Drevje v vrtu cvete. Vsak večer stojim pred termometrom in se bojim, da pridejo sredozimci in uničijo to preljubno krasoto; da, tudi ponoči večkrat vstanem in pogledam, kako bo z vremenom. Zaman si tudi ubijam glavo, kako bi iznašel kaj, kar bi varovalo cvetje pred mrazom v maju. Za te lepe bele zvezdice zunaj po drevju me res prav na dnu srca skrbi.

»O, kaj sadje!« pravi Boltežar, »da bi le vedel, kako naj preženem te preklicane miši s svo-

smo imeli priliko videti vsi, saj so ljudje prihiteli od blizu in daleč, da so to skrbno mater in dobro krščansko ženo spremljali na zadnji poti. Imela je pač vedno odprte roke in odprto srce za trpečega brata in majhne otroke. Zato so ji otroci okrasili mrtvaški oder z zadnjimi jesenskimi krizantemami, s solzami v očeh in z bridko zavestjo, da jim je ljubeča krušna dobrotnica zaspala za večno. Ob odprtem grobu, kakor tudi po maši zadušnici, so ji naši domači pevci zapeeli prekrasne žalostinke v slovo. Zaslužila si je vse to, ker so njene tri hčere bile dolgoletne cerkvene pevke. Ganihve besede dušnega pastirja, voditelja III. reda, preč. g. p. Ludvika, so ganile navzoče do solz. Obe zastavi, ena s podobo sv. Frančiška, druga s podobo svete Ane, sta se nagnili v jamo in tako zadnjič pozdravili rajno. Naj počiva v miru njeno telo, njen duh pa bo ostal vedno med nami.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Poljske pridelke smo že spravili pod streho, le naši listnjaki so še prazni. Bog daj, da bi se vreme spremenilo, kajti listja izpod snega ne moremo grabiti. Upajmo, da bo nam ljubi Bog tudi letos podelil vsaj nekaj lepih novemberskih dni! Toda mnogo hujše, kakor skrbi za listje, so skrbi za denar, da bi poravnali naraščajoče davke. Svote so visoke, pri mnogoterem višje, kakor prošla leta. Ljudstvo jadikuje in premišljuje, kaj bi prodalo, kje dobilo denar, da bi poravnali dolg. Kaj prodati? Sadje? Letos ga ni. Poljske pridelke? Nimajo nobene cene. Vино? Ni kupcev. Živino? S čim bo pa prihodnje leto obdeloval polje? In če prodal? Ali bo dobil toliko, da bo poravnal vse? Da bo plačal davek, kupil vsakdanje potrebščine, družini čevlje in obleko za zimo, ki je že pred durmi? Pa se najdejo ljudje, ki pravijo, da se kmetom dobro godi...

Fram. Dne 3. t. m. smo na zadnji poti iz Morja spremljali Marijo Vrečko rojeno Kraut; bila je stalna naročnica »Slovenskega gospodarja« in je morala še ne 33 let stara zapustiti svojega moža. Dne 12. novembra pa smo položili v grob Štefana Laha, ki je bil starosta naših mizarjev in soustanovitelj gasilnega društva v Framu. Naj počivata v miru! — Na Martinovo nedeljo sta se poročila Franc Podkrižnik, posestnik od Sv. Venčesla, ter Ana Potočnik iz Loke. Bog daj srečo!

jih polj. To je mnogo bolj važno. Topel in suh maj je grdoba.» —

Tim pa kuje pesmi. Pred kratkim mi je prinesel moder zvežčič in rekel, med tem ko je malo zardel, naj bom vendar tako prijazen in preberem, če so pesmi kaj vredne. Ne more drugače, mora delati pesmi. »Je že tako v meni.«

Bile so to pesmi z navadnimi pomladanskimi rimami; le ena sama rima mi je bila všeč. In pa lepa kitica:

In ko bi bil lakaj,
zasnubil bi te maja;
v življenju prav do kraja
le tebi sami bom strežaj.

Rimo in kitico sem pohvalil; sicer pa sem mu svetoval, naj dela pesmi na tihem in sam zase. Te besede mi je zameril in čez teden dni mi je zmagoslavno pokazal eno svojih pesmi, ki je bila natisnjena v neznatnem lističu s 500 naročniki.

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Tužno in žalostno so zapeli naši zvonovi in njih glas je šel tja do hiše žalosti, kjer je ležalo na mrtvaškem odru truplo blagega krščanskega mladika Bolfanka Frasa, kateremu je neizprosna jetika pretrgala nit življenja. Počujnik je bil star 38 let. Bil je dolga leta naročnik »Slovenskega gospodarja«, vnet državljani, poleg tega pa tudi ni nikoli pozabil na svoje verske dolžnosti. Dobro je vedel, da kaj bolezn, katera ga je zahrbtno napadala, ne bo prej odnehala, dokler ne ugrabi svoje žrtve. Počivaj, dragi, mirno v svojem preranem grobu, naj Ti bo lahka slovenska zemljica, katero si ljubil vse življenje. Da si bil priljubljen pri sovaščanih, nam je svedočil dolgi spreved, ko smo Te spremljali na Tvoji zadnji poti. Tam gori pa, dragi Bolfank, kjer se nahajaš, zdaj prosí za nas, ki gremo Tvojo pot!

Sv. Andraž v Slov. goricah. V nedeljo dne 5. t. m., je obhajala družina Petrovičeva v Hvalatincih svojo družinsko slavnost. Ob navzočnosti domačega g. župnika se je cela družina posvetila božjemu Srcu Jezusovemu. Pač srečna vas Hvalatinci, kjer so se že skoraj vse družine posvetile Srcu Jez. Naj se razlije iz božjega Srca obilen božji blagoslov na njegove častilce! — Neznani uzmoviči so obiskali hišo posestnikov Ignaca in Marjete Kocmut. Odnegli so iz svinjaka 8 do 10 tednov staro prase. Predrzi tatinski nasilneži so svojo žrtev zaklali, želodec in čreva razmetali pognojšču. Ta slučaj je že tretji pri tej družini. Prvič je odnesel tat iz kurnika vse kokoši. Dru-

NE ZAMUDITE LEPE PRILIKE!

Do Novega leta se dobijo v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni 4 krasne povesti:

- »A njega ni...« (12 Din),
- »Pravica in usmiljenje« (7 Din).
- »Kraljica Ester« (12 Din),
- »S strelo in plinom« (7 Din),

Kdor pa kupi vse 4 knjige naenkrat, jih dobi za 32 Din. Ne zamudite ugodne prilike in se za dolge zimske večere oskrbite z dobrim čtivom!

gič je prekopal streho pri glavnih vratih in je odnesel precej moke in poldrugi liter vina. Tretjikrat pa se je spravil tat na malo prase. Orožniki od Sv. Lovrenca vodijo preiskavo in upamo, da se bo roki pravice posrečilo priti na sled temu predrznežu in ga primerno kaznovati. — Tatvin pa še ni konec. Tat je obiskal precej oddaljene Derbetince in potrkal na okence kurnika pri posestnici Elizabeti Šamperl. Ko so domači po dokončanem delu šli k južini, je prijatelj kurje pečenke odnesel precej kokoši. Škoda, ki jo oba posestnika trpita, znaša okoli 500 Din.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Komaj smo preživeli dneve poletja in prišli v dobo jeseni, že se nam je vtihotapila prezgodnja in nepričakovana zima s snegom. Kmet pa žalostno gleda v bodočnost. Jesenski pridelki, kakor repa, pesa in zelje, so po nekaterih krajih še na polju. Večina posestnikov nima drv in ne stelje. Upamo, da nam bo prezgodnja zima vendar še prinesla lepe solnčne dni! — Poleg vremena nam dela velike težave kriza, ki je kruto zagospodarila pri vseh stanovih, zlasti pri kmetu. Kje naj dobi v sedanjih časih srednji posestnik, ki ima kakih 10 do 12 oralov zemlje, denar za 500 do 800 Din davka? In recimo, da ima kmet posestvo, ki meri do 30 oralov zemlje, pa mora skrbeti za družino in popravljati gospodarska orodja, kje naj dobi 3000 do 4000 Din za davke? Veliko je že prodanih posestev in veliko še jih bo. Vedno se slišijo glasovi: bim-bom, tvojo posestvo prodal bom. — Občinska cesta, ki pelje skozi Rjavce proti banovinski cesti proti Dobravi, je deloma v tako slabem stanju, da je promet nemogoč. Po drugih občinskih cestah se je vršil kuluk redno dvakrat na leto, a na tem delu pa nič. Prosimo pristojne činitelje, da pregledajo ta kos ceste in da nekaj ukrenejo. Letos je prepozno. Upamo pa, da se skrajno zanemarjena cesta drugo leto popravi. — Ni dolgo, odkar nas je zapustil vrli mož, priden faran Matija Kostanjevec. Ta blagi faran je bil mož, kakršnih je malo v naši fari. Mogočni temelji naše fare izginjajo, zadovoljivega nadomestila pa žalibog ni! Drugič več.

Gornja Radgona. Dne 12. t. m. nas je nenadoma zapustila vsem dobro znana Terezija Jurkovič brez daljše in mučne bolezni v starosti polnih 82 let. Pokojnica je bila sestra

Pod njo je stalo njegovo ime: Maks Tim; poleg tega je bil naveden tudi naš kraj, da ne bo nihče dvomil, kje je pesem doma.

Padovki je skoraj zaprlo sapo, ko je brala, in tri dni si ni upala reči Timu nobene predrzne besede. Boltežar pa je vzkipeł.

»Ta — ta strežaj se vedno bolj napihuje; sedaj se je dal natisniti že v list!«

»Seveda, gospod Boltežar, genij je svoboden, pa če bi bil vkovan v verige.«

»Taka čenčarija! Metulji naj bodo leteče cvetlice, cvetlice pa prirastli metulji!«

»Misel ni tako slaba.«

»Vi mu vedno pripomorete.«

»Rekel sem vam že, gospod Boltežar: kot pesnik me moj služabnik nič ne briga. Saj veste — Ezop je bil suženj.«

»V uho me piši, ta vaš Ezop! Nepridiprav meri le proti 'Grozdu'.«

»Prehitite ga vendar!«

»Kako?«

Tamkaj jo gojijo indijski svečeniki. Kljub vsemu prizadevanju se mu dosedaj ni posrečilo, da bi bil rastlino ali vsaj njeno seme spravil iz Indije v Evropo. Tokratni raziskovalci so trdili pred odhodom zastopnikom časopisja, da je njihova ekspedicija dobro pripravljena ter preiskrbljena z vsem potrebnim. Trdno so uverjeni, da se bodo postalili zdravila in bodo postali kmalu po povratku — milijonarji! Najboljša nemška krava - mlekarica.

Na letošnji poljedelski razstavi v Berlinu je dobila prvo darilo krava, ki je dala v 365 dneh 15.000 kg mleka. Ista žival je dala naj-